

Ex 3,1-15: Mojžíš pásl ovce svého tchána Jitra, midjánského kněze. Jednou vedl ovce až za step a přišel k Boží hoře, k Chorébu. Tu se mu ukázal Hospodinův posel v plápolajícím ohni uprostřed trnitého keře. Mojžíš viděl, jak keř v ohni hoří, ale není jím stráven. Řekl si: „Zajdu se podívat na ten veliký úkaz, proč keř neshoří.“ Hospodin viděl, že odbočuje, aby se podíval. I zavolal na něho Bůh zprostředku keře: „Mojžíši, Mojžíši!“ Odpověděl: „Tu jsem.“ Řekl: „Nepřibližuj se sem! Zuj si opánky, neboť místo, na kterém stojíš, je půda svatá.“ A pokračoval: „Já jsem Bůh tvého otce, Bůh Abrahamův, Bůh Izákův a Bůh Jákobův.“ Mojžíš si zakryl tvář, neboť se bál na Boha pohledět. Hospodin dále řekl: „Dobře jsem viděl ujařmení svého lidu, který je v Egyptě. ...

... Věru, úpění Izraelců dolehlo nyní ke mně. Viděl jsem také útlak, jak je Egypťané utlačují. Nuže pojď, pošlu tě k faraónovi a vyvedeš můj lid, Izraelce, z Egypta.“ Ale Mojžíš Bohu namítal: „Kdo jsem já, abych šel k faraónovi a vyvedl Izraelce z Egypta?“ Odpověděl: „Já budu s tebou! A toto ti bude znamením, že jsem tě poslal: Až vyvedeš lid z Egypta, budete sloužit Bohu na této hoře.“ Avšak Mojžíš Bohu namítl: „Hle, já přijdu k Izraelcům a řeknu jim: Posílá mě k vám Bůh vašich otců. Až se mě však zeptají, jaké je jeho jméno, co jim odpovím?“ Bůh řekl Mojžíšovi: „Jsem, který jsem.“ A pokračoval: „Řekni Izraelcům toto: Jsem posílá mě k vám.“ Bůh dále Mojžíšovi poručil: „Řekni Izraelcům: ‚Posílá mě k vám Hospodin, Bůh vašich otců, Bůh Abrahamův, Bůh Izákův a Bůh Jákobův.‘ To je navěky mé jméno, jím si mě budou připomínat od pokolení do pokolení.

Mt 24,10-13: A tehdy mnozí odpadnou a navzájem se budou zrazovat a jedni druhé nenávidět; povstanou lživí proroci a mnohé svedou a protože se rozmůže nepravost, vychladne láska mnohých. Ale kdo vytrvá až do konce, bude spasen.

I. Mozaika

„Teď si nevyčítejte, co jste mi provedli,“ povídá v úvodní knize v Bibli člověk jménem Josef a povídá to svým bratrům, kteří se ho před lety chtěli zbavit a prodali ho otrokářům. On se tam po letech dostal na pozici, ve které mohl spouště lidí pomoci od bídy a od hladu, což taky

udělal. „A když je to tak, neřešme teď, co jste mi kdysi provedli: byla to od vás křivárna, ale je to jen střípek z velké mozaiky, na které je vidět, jak dobře to s námi Bůh myslel a myslí,“ řekl jim. Byl to jen střípek, ale pořádně ostrý a zraňující, a je v té mozaice takových víc, ale dohromady to dá přece jen obraz Boží pomoci, která stojí za to.

Je to docela odvážný pohled a bude se hodit: protože to, co se děje, může člověka vystrašit, rozesmutnit, bolet – střepy z mozaiky jsou někdy hodně ostré a lidské činy křivé, ale odpuštěním se leccos zahojí a je tu s námi Bůh a to do budoucna slibuje velkou naději.

Zmíněný Josef dostal šanci pomoci spoustě lidí, a tak jim pomohl. Takže to vypadá na šťastný konec útrap, jenže bible v dalším vyprávění líčí, že tohle ještě není cíl, protože dočasný ráj na zemi se umí změnit v příruční peklo (a naopak). „Je-li s námi Bůh, koho bychom se báli?“ mohli si prozpěvovat Josefovi potomci, ale některým z nich by to znělo nepřesvědčivě: v té zemi byl panovník nad zákonem (to je v některých zemích dodnes), na programu měl zrovna útlak menšin (což byli mimo jiné oni) a schylovalo se ke genocidě... „Koho bychom se báli, je-li s námi Bůh,“ to si v takové situaci prozpěvuje málokdo, ale najdou se i tací: třeba dvě porodní báby, které se nenechají donutit k zabíjení jen proto, že jim to – Bohu navzdory – nakazuje jakýsi panovník. Ty dvě dámy nikdy nikde neměly žádný pomník, na rozdíl od panovníka, jenž nařídil vraždění. Lidi ho možná budou hájit, že dělal i dobré věci, ovšem lidi toho navykládají a v očích biblického vypravěče takový vládce a jeho příkyvovači nesahají statečným porodním sestřičkám ani po paty.

A zatímco velikán hájí národní zájmy, jak umí (připomíná to jatka), už se na scéně objevil muž, který tady z té mizérie odvede lid k lepšímu údělu. Nebude to hned, zatím je to mimino plovoucí v ošatce po vodě, takže nezbyvá než přečkat další střepy z té mozaiky, však se snad jednou dočkáme.

„Však on na nás Bůh nezapomněl,“ říkali si (někteří). Spousta lidí v Boha nevěří, ale ono není až tak důležité, v co věří či nevěří spousta lidí, nýbrž to, že si k nám Bůh našel cestu, i když my k němu ne, a že nás zve z bouří do bezpečnějšího přístavu.

Další dění máme spojeno s Mojžíšem – to byl ten plaváček, který má před sebou veliký úkol. Aby ho splnil a vlastně aby se do něj vůbec

pustil, k tomu mu schází odhodlání a chuť a možná i schopnosti. Což je zádrhel, jenže se do věci vložil Bůh a pak je všechno trochu jinak.

II. Maškary

Před jarním postem chodívají po českých a moravských vsích maškarní průvody. Za každou maskou se skrývá něčí tvář, někoho poznáte, někoho ne a jen odhadujete, kdo že to je.

Vlastně to dost podobně děláme i jindy. Když potkáte bližního svého, jak k němu přistupujete? Podle masky, kterou vystavuje nebo kterou mu nasazují druzí? A je takový doopravdy?

Mojžíše povolal Bůh k velkému úkolu. Kdyby nám to měli po svém převyprávět ti, kdo ho znali zblízka či z doslechu, co by asi říkali? Něco o matce, která dítě strčí do koše a pošle po vodě? Nebo o synkovi, co vyrůstal v bavlnci u královského dvora (neříkejte, paní, že se to na něm nepodepsalo)? Nebo o samozvaném soudci (kdo se ho o to prosil?), který se neovládá a může i zabít? Nebo o ztroskotanci, který se sebral a šel do emigrace a nás tu nechal? Nebo o chytrákovi, co žil léta v cizině a teď se sem přihrne dělat důležitého? Tohle všechno v Mojžíšově životopisu najdete. Ale co z toho je doopravdy on?

Všechno je to on, když to prožil. Všechno jsou to informace o něm. Dezinformací se to stane, když něco z toho vezmu a udělám z toho masku a nasadím mu ji. Takže ho nadále máte poznávat ne po ovoci, podle jeho činů a řečí, ale podle jedna paní povídala a na internetu to psali. Masky mají maskovat, případně děsit či odpuzovat. A skrývá tvář živého člověka, který možná bude jednat jinak, než maska napovídá. Všechny ty informace o Mojžíšovi byly pravdivé, jen v nich ještě chybí, jak to bude dál. A navíc maska, kterou někomu lidé přisoudí, nebere v potaz, co bude, když se do věci navíc vložil Bůh.

III. Hořící keř

Když se do věci vložil Bůh, to věrohodně popsat neumíme, tak si pomááme příměry a obrazy. Jako když hoří keř a nikdy neshoří. Jako když zazní hlas, jemuž nelze utéct.

Bůh Mojžíše pověřil velkým úkolem a Mojžíš to teď má říct lidem. Nebude to mít lehké, viděli jste ty masky, které mu přisoudili. A co teprve ty, které přisoudili Bohu! „Bůh mě k vám posílá,“ řekl Mojžíš, a

oni mají zmatek, co ta věta vlastně znamená a jakou představu Boha k tomu přiřadit. „Který Bůh?“ tázali se tedy, neboť ho přes všechny ty představy a masky ani neviděli a nevidí. „Ten, co ho nevidíte, a on přitom je. A je to Bůh našich předků,“ řekl Mojžíš a jmenoval aspoň ty nejváženější: Abrahama, Izáka, Jáka.

Těžko říct, jestli je to uklidnilo. O Bohu našich předků víme jenom to, že v něj naši předkové věřili. Ale dál už jsou to zas jen ty střípky z mozaiky: ostré, nebezpečné, někdy lidsky křivé, někdy krásné... Z odstupu je k zahlédnutí i to, jak se do toho vložil Bůh a jak to pro ně znamenalo pomoc v záplavě trablů. Z odstupu to snad bude k zahlédnutí i na nás, ač zblízka to člověk tak nevnímá.

Lodivod Mojžíš začínal v ošatce, kterou neuměl řídit, a neslo ho to po vodě, již leckdo umí změnit v potoky krve. Jsme podobní lodivodi svých příběhů, naše životní ošatky jedna na druhou narážejí a proud nás kamsi unáší víc, než zvládneme. Když se do toho vloží Boží záchranná moc, není snadné to popsat – však i Ježíš to vyjadřoval hlavně přírovnáními a příměry, co to udělá, když se lidi nechají vést Boží láskou (nebeským královstvím). Je přitom skoro jedno, v co spousta lidí věří nebo nevěří, důležité je to, že si k nám Bůh našel cestu, i když my k němu ne, a že nás zve z našich bouří do bezpečnějšího přístavu.

Požehnání:

A všichni bez ustání dnem i nocí volají: „Svatý, svatý, svatý Hospodin, Bůh všemohoucí, ten, který byl a který jest a který přichází.“ Tak se to píše v úplně poslední biblické knize, v knize plné naděje, kterou však na první pohled není vidět. „*Jsi hoden, Pane a Bože náš, přijmout slávu, čest i moc, neboť ty jsi stvořil všechno a tvou vůlí všechno povstalo a jest,*“ říkají v té knize slovnité postavy.

Má-li život jaká tajemství, nikdo není schopen ani hoden je rozluštit, pokračuje vyprávění dál. Vlastně je: *Hle, zvítězil lev z pokolení Judova, potomek Davidův; on otevře tu knihu sedmkrát zapečetěnou.* Vtom jsem spatřil, že uprostřed stojí Beránek, ten obětovaný, rozumí se: Kristus, on jediný. Jeho moc ať vás provází, láká k sobě, vede a třeba i nese vždy a všude, kam půjdete. A jeho milost ať vám dělá život bohatým a krásným. Amen.